

Yaşlanmadan, Yaşlanmak Lazım

Bilseydim, keşke, eskiden olsaydı, bir zamanlar, şimdiki aklım olsaydı... Bunlara benzer pişmanlık ifadelerini özellikle yaşlılarımızda daha sık duyarız. Özetle, bazı gerçeklerin ve ihtiyaçların farkına varıp, neyin gerekli olduğunu anladığımızda, artık sorunları gidermeye imkânımızın, gücümüzün, yetkimizin ve zamanımızın kalmadığı durumları ifade ederiz. Aslında pişmanlığın dışında bir suçluluğun verdiği mahcubiyeti de anlatırız çoğu zaman.

Gençken ve muktedirken, yaşlıların ihtiyaç duyacağı düzenlemeleri önemsemeyen ve kendi çapında çözüme ortak olmayan insanlar, yaşlandığında acı gerçeklerle yüzleşir. Artık o

da yaşı ve mağdur kesime katılıp, sorunlarla baş etmeye çalışır. Gençliğinde merdivenleri ikişer ikişer çıkarken, basamakların yüksekliğini veya kenarlarda tutunacak desteklerin olup olmadığını fark etmez bile. Bazı yetkililer için, merdiven dayanakları veya WC'lerdeki tutunma demirleri sırf kalite kriterleri yerine gelsin diye yapılan fuzuli masraftır meselâ. Yayaların geçmesi için yanan kırmızı ışıkta bekleyen bazı sürücüler için, 5 saniye bile fazla beklemek ölüm gibi gelir. Ne işi var yaşlının sokakta, otursun evinde diye söylenir. Trafik lambalarını yayalar için ne kadar kısa süreli tutarsa kâr sayan yetkililerde, bir gün yaşlanıp yolun ortasındaiken yeşili yanan arabalarca taciz edilecektir mutlaka.

Yaşlılarımıza hayatımızda ne kadar yer veriyoruz? Yaşam şartlarını ve günlük rutinlerini belirleyen değişkenler insani boyutlarda mı? Yaşlı dostu bir toplumda mı yaşıyoruz? Bu tür sorulara verilebilecek olumlu cevaplarımız son derece sınırlı. Dünyanın birçok bölgesinde olduğu gibi, Türkiye'de de bireysel çıkarıcılığın tavan yaptığı, aile bağlarının zayıfladığı, menfaatlerin ilişki düzeylerini belirlediği bir zamanı yaşıyoruz. Teknik ve maddi imkânlarımız oldukça geliştiği halde, manevi dinamiklerimiz ve kültürel mirasımız erozyona uğradığı için, yaşlılarımız mutsuz ve hayata küskün şekilde ömür tüketiyor. Aile bağları ve ekonomik durumlarına göre nispeten iyi şartlarda yaşayanlar var. Ama büyük bir çoğunluğu ızdırap içinde. Emekli kesimi yaşlılığın dışında ekonomik sıkıntılarla da baş etmeye çalışıyor. Avrupalı akranları gibi seyahat ve tatil imkânlarından uzaklar. Ancak sınırlı bir kesim Hac veya Umre' ye gidebilmiş durumda.

“İçinizdeki beli bükülmüş yaşlılarınız olmasa idi, belalar üzerinize sel gibi dökülürdü” diyen kutlu bir Peygamberimiz (S.A.S.) varken, yoldaki bir yaşlıya “Artık sabunluk olmuş bu, boşuna neden dolaşılıyor” diyen birilerini duymak dehşet verici. Sanki hiç yaşlanmayacakmış gibi duyarsız ve saygısız davranan kişilere karşı ortak tavır geliştirebilmeliyiz. Evlerimizde, sokaklarımızda ve diğer ortak kullanım alanlarının tamamında, yaşlıların hayatını kolaylaştıracak şekilde mimari yaklaşımlar sergilemek oldukça gerekli ve önemli. Ancak, çocuklarımızı da yaşlı dostu saygılı ve duyarlı bireyler olarak yetiştirmek zorundayız. Özellikle, yetiştiği evin çatısı altında veya çok yakınında yaşlı bir büyüğü olmayan çocukların duyarsız ve saygısız büyüme ihtimalleri daha yüksek olacaktır.

Çocuklarıyla birlikte aynı ortamlarda, mutlu şekilde yaşayan yaşlılarımız neredeyse

şanslı azınlık denecek kadar az sayıda. Bütün ömrünü birlikte geçirdiği hayat arkadaşını kaybedip yalnız kalanlar ise, ayrı bir dram yaşıyor. Özellikle de, hanımı vefat eden yaşlı erkekler bambaşka bir yoksunluk ve yalnızlık duygusunda boğularak hayata tutunmaya çalışıyor. Yaşlı teyzelerimiz yakınlarının yanında idare edebiliyor ama yaşlı bir amca her yere sığamıyor. Kişisel ihtiyaçlarını giderirken bile sıkıntılar yaşıyor. Eşi ile birlikte veya yalnız olarak yaşayan yaşlıların, sosyal kurumlar ve belediyeler tarafından özel ilgi ve alaka ile takip edilmesi ve desteklenmesi gerekir. 65 yaş üzerine ücretsiz seyahat kartı vermek güzel bir uygulama ama yetmez. Sembolik projelerin arkasına sığınmadan, hayatın gerektirdiği her açıdan yanlarında olduğumuzu göstermemiz ve hissettirmemiz lazım.

Sonuç olarak, bir şeyleri değiştirebilme ve geliştirebilme imkânı bulunan kişilerin, yaşlıları da dikkate alarak çözümler üretmesi ve yaşlı dostu politikalar izlemesi önemli sosyal sorumluluklardan birisidir. Tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de yaşlılık oranlarının yükselmesi ve ortalama ömrün uzaması, yaşlılıkla ilgili ihtiyaçların artmasına ve derinlik kazanmasına neden oluyor. Kolay ve ekonomik çözüm için toplum bilincini yükseltmek, etkili eğitim programları uygulamak ve sorumluluğu topluma yayarak paylaşmak gerekir. Yaşlanmadan önce, yaşlılarımızı anlamaya çalışıp gündemimizde yer almalarını sağlayalım.

[Ebeveynler İçin İyi Polis – Kötü Polis Dengesi Üzerine](#)

Biraz tecrübesi olan bütün ana babaların keşfettiği bir davranıştır iyi polis - kötü polis durumu. Çocukların kontrolünü tamamen kaybetmemek için sığınılan bir tarafın olması gerekir. Sığınılan tarafında etkili bir çatışma yöneticisi olması beklenir. Aslında iyi polis - kötü polis bu durumu açıklamaya tam olarak yetmez. Bence kızgın polis - uzlaştırmacı polis demek daha doğru geliyor.

Hemen söyleyeyim, uzlaştırmacı polis rolünü almaktan müthiş keyif alıyorum. Çünkü çocuğumun gözünde hem koruyucu hem de sorun çözücü kahraman imajımı güçlendiriyor. Eşimin tarafında ise evde sulhu sağlayan ve tarafların hakkını yedirmeyen adil yönetici sıfatıyla bonusları toplamış oluyorum. Ama bu iş sanıldığı kadar kolay değil. Bazı önemli kurallara dikkat edilmezse cennet köşesi evinizde azap rüzgârları esmeye başlar. Bu yazıda, eğitim ve deneyimlerime dayanarak, dilim döndüğünce bu kuralların bazılarını ifade etmeye çalışacağım. Okuyup istifade eden ana babaların mutluluğunu da kendi hanemde sayarak

sevineceğim.

İletişimin tanımı yapılırken kaynak, mesaj, araç ve alıcı ilişkisinden bahsedilir. İletişimi başlatan kaynak, iletilen içerik mesaj, iletişim şekli araç ve muhatap kişi de alıcı rolündedir. Alıcı ve kaynak rollerinin değişerek devam ettiği iletişime diyalog, tek taraflı iletişime de monolog diyoruz. İletişim ihtiyacı doğuran birçok neden ve sonuç olabilir. İletişimden beklenen önemli sonuçlardan birisi de, muhataplar arasında beklenen davranış değişikliğinin gerçekleşmesidir. Çocuklar ile ana babalar arasında en çok yaşanan sorunların başında, beklenen davranış değişikliklerinin olmaması, eksik veya geç olmasıdır. Anne veya baba ile çocuk arasındaki iletişim bozulduğunda önce diyalog durumu iptal olur, bir süre monolog şeklinde devam eder ve sonunda o da yapılamaz hale gelir. Dışarıdan müdahale için en doğru zaman diyalogun bozulmaya başladığı zamandır. Çünkü en az zarar söz konusudur. Öyleyse ilk kuralımız sorunlara mümkün olduğu kadar erken müdahil olmaktır.

Çocukların zekâsı çoğunlukla ebeveynlerinin tahminlerinin üzerinde bir seviyede ve hızda gelişir. Bu nedenle ana babanın arasındaki güçlü ve zayıf bağlantıları kısa sürede çözerek kendi savunmalarında bu açığı etkili şekilde kullanırlar. Aile içindeki prensiplerin ve diğer düzenleyici kuralların gelenekselleşip herkesin kabul edip uyguladığı bir saygınlığa ulaşması çok önemlidir. Yani aslında ailenin kurumsallaşmasını sağlamalıyız. Kurumsallaşma sürecini tamamlayamayan şirketler rüzgârın önündeki yapraklar gibi belirsiz ve düzensiz hareketlerde bulunduğu için sürekli sorunlarla boğuşur. Temel değerleri oturmamış ailelerde de, her durum için farklı çözüm ve yolların tercih edilmesi çocuklara belirsizliğin getirdiği güvensizlik ve zor durumlarda faydalanılacak açıkların zorlanması sonucunu doğurur. Anne ve babalar öncelikle ailenin anayasasını ve yasalarını tayin ederek kendi aralarında mutabık kalmalıdır. Birlikte verilen kararlara sadakat gösterilmesi ve ailenin diğer bireylerine de bu kararların öğretilip gerektiğinde hatırlatılması ortak görevleridir. Örneğin, çocuklara verilecek haftalık harçlık miktarı belirlenmiş ise buna herkesin uyması sağlanmalıdır. Harçlığını savurganlıkla bitiren çocuğun annesinin zaafını kullanarak sürekli fazladan para çekmesi doğru değildir. Eğer miktar yeterli gelmiyorsa bunu tartışıp imkanlar dahilinde yeniden düzenlemeyi de birlikte yapmaları gerekir. Çocuğun etkili tacizlerine karşı bir süre de olsa dayanabilen anne sayesinde kuralların yerleşmesi sağlanır.

Hemen her türlü stres kaynağı ile çevrili bir hayatı yaşıyoruz. Bazen dış nedenlerin yıpratıcı etkileri yüzünden ailemizdeki ilişkilerimizde bozulabiliyor. Çocukların olağan sayılabilecek davranışlarına karşı bile tahammülün kalmadığı zamanlarda, sakın kalan ebeveyn hangisi ise olaya etkili şekilde müdahil olmalıdır. Tamamen bir tarafa yüklenmek yerine sakinleştirici ve bir süreliğine de olsa tartışmayı öteleyici rol almalıdır. Bunu yaparken hayat arkadaşı olan eşinin saygınlığını zedelemekten, çocuğunun kimliğini ezmeden ve sınırlarını aşmasına fırsat vermeden yapmalıdır. Kendisine göre doğru bir yargıya varmış olsa bile, asla sıcak müdahaleye girip haksız tarafa yüklenmemelidir. Özellikle de haksız gördüğü taraf kendi eşi ise. Öfkeli anlarda fark edilemeyen yönleri ve eksik bilgileri daha sonra iletmek hem yapıcı hem de minimum hasarla çözüme ulaştırıcı olacaktır.

Çocukların psikolojik tatmini ve öz değerlerinin gelişmesi için birey olarak dikkate alındıklarını hissetmeleri ve haklı taleplerinde açıkça desteklendiklerini de görmeye ihtiyaçları vardır. Anne babadan birisine karşı mağduriyet veya isteklerinden mahrumiyet tavırlarına maruz kalmış çocuk için, diğer ebeveynin bazen açıkça ve biraz abartılı şekilde destek vermesi şık ve güzel olur. Ama dikkatli yapılmak kaydıyla. Destek davranışlarına başlamadan önce eşine durumu fark ettirecek bir işaretle bilgi verilip onay alınması gereklidir. Bu bir göz kırpmaya bile olabilir. Destek davranışı ve sözleri çocuğu rahatlatarak şekilde açık ama eşinin saygınlığını koruyacak şekilde seviyeli olmalıdır. Birisini överken başkasını batırmak veya kırmak yapıcı değil yıkıcı olur. Sonuçta çocuk tarafında haklı ve gerekli bir desteklenmenin verdiği huzur ve keyfin görülmesi yeterlidir. Fazlasına gerek yoktur.

Böyle bir konuda okuyucuları yanlış yönlendirmiş olmamak için, bizzat yaşadıklarımdan yola çıkarak paylaşımda bulunmaya çalıştım. Yazıyı uzatmamak adına burada kapatıyorum. Daha sonra da kısmet olursa yazmak isterim. Faydalı olması dileğiyle...

[Engelimi Biliyorum – Engellimi Seviyorum](#)

Sohbetine katıldığım bir pir-i fani büyüğümüz demişti: “-Evet İslâm’ın şartı beştir ama altıncısı olsaydı bence “haddini bilmek” olurdu.” Gerçekten de, haddini bilen kendisini bilir, kâinatı bilir ve Rabbini de iyi bilir. Engelsiz olan tek bir güç var. O’da her şeyi yoktan var eden Allahu Azimuşşan’dır. O’ndan başka her şey engellerle, sınırlılıklarla malûldür.

İnsan olmanın getirdiği doğal engellerimizin yanında, bireysel yetenek ve ilgilerimizin çevrelediği veya fiziksel/ruhsal şartlarımızın belirlediği engelleri de yaşıyoruz. Örneğin; herkesin yüzememesi, fobilerimiz, el becerilerimizin yetersizliği gibi bireysel engellerimiz bizleri sınırlıyor ve hayatımızı yönlendiriyor. Doğum yaptırmak gibi olağanüstü sorumluluk ve yetenek gerektiren bir görevi, defalarca yaptırmayı başarmış olan Sevgili Eşimle, küçük bir fareyi aynı yere bırakırsam ruhunu teslim edercesine kendini kaybedeceğini çok iyi biliyorum. Boğulma tehlikesi atlatmış birisi olarak, en kısa zamanda yüzme engelimin üzerine gitmem gerektiğini de bildiğim gibi.

Hepimizin engelleri ve zayıflıkları olduğuna göre, nasıl yaşıyoruz? İyi olduğumuz yönlere ağırlık verip, dikkatleri bu taraflara çekmeye, bildiğimiz konularla sonuca ulaşmaya çalışıyoruz değil mi? Her gün fark edebileceğimiz örnekler var: Manavlar, meyvelerin iyisini en öne dizerler. Hanımların gözleri güzelse, abartılı şekilde vurgulayan makyajlar yaparlar. Kıyafet tercihleri de benzer şekilde olur. Aileler, çocuklarını başarılı yönlerini anlatarak tanıtırlar. Arabanızda motor sorunu da olsa, gittiğiniz tamirci elektrikçiye konuyu ateşleme sistemine bağlamak ister.

Takdir-i İlahi gereği bazılarımız doğuştan, bazılarımız sonradan çeşitli engellere maruz kalarak yaşamak zorunda kalıyoruz. Ağır zihinsel engelli kardeşlerimiz dışındakiler, aklının erdiği yaşlardan itibaren bu durumu beden ve ruhen yaşıyor ve kendisini bitmeyen bir mücadelenin ortasında buluyor. Engelliler ve engelli aileleri inkâr, isyan, depresyon, kabullenme ve sahiplenip birlikte mücadele etme gibi aşamaları çeşitli boyutlarda yaşıyorlar. Topluma düşen en önemli görev; engelliler ve engelli ailelerinin bir şekilde yaşamak durumunda oldukları inkâr, isyan ve depresyon aşamalarını en hızlı ve kolay şekilde atlatabilmeleri için destek olmak ve kalıcı kurumsal çözümlerin tesis edilmesini sağlamaktır.

Engelli doğmak veya engelli olmak bir ceza olmadığı gibi, ölene kadar engelsiz yaşamakta garanti edilmiş bir lütuf değildir. Engelli veya engelsiz hepimiz, şartları Rabbimiz tarafından belirlenmiş bir hayat imtihanını yaşıyoruz. Engellerin kalkması olabileceği gibi, sonradan engelli olmanın da ihtimal dâhilinde bulunduğu şuuruyla hareket etmeliyiz. Engeli olmayanların her şeyden sorumlu olacağını bilmesi, engellilerin ise durumlarına uygun işleme maruz kalacaklarının tesellisiyle sabretmesi gerekir. Bile bile engelli olmamak için elimizden gelen her türlü tedbiri almalı ve ötesini tevekkül ile Allah'a havale etmeliyiz. Kendi hata ve eksiklerimizi kadere yüklemek ise tehlikeli bir kumar olur. Sigara yüzünden damarları tıkanan ve nihayet kolu bacağı kesilen birisinin hesabı çok zor olsa gerek. Çünkü işin içinde emanete hıyanet etme durumu da var. İçkili araba kullanmak, tedbirsiz ve gereksiz hareketlerle kazalara yol açmak gibi.

Toplumun ve toplumu temsilen yöneten devletin, engellilere yönelik hizmet ve yatırımları bir lütuf değil, bir görev ve hak olarak icra edilmelidir. Engellilerimize acımadan önce sevmeyi ve saymayı başarmak zorundayız. Acıma ve şefkat duyguları ancak bir katalizör

gibi hızlandırıcı, kolaylaştırıcı etki yapmalıdır. Acıdığımız için değil, görevimiz olduğu için yapıyor olmalıyız. Mevcut Hükümetimizin engellilere yönelik çalışmaları oldukça takdir edilecek kadar mesafe almıştır. Buna rağmen, bir iktidar milletvekilinin yapılan hizmetleri açıklarken “-2005 yılında çıkardığımız yasa ile biz engellileri insan yerine koyduk, adam yerine koyduk” şeklinde konuşması vicdanları yaralayan, kastını aşan bir ifade olarak tarihe geçmiştir. Engelli veya engelsiz her insanımız toplumumuzun değerli bir üyesidir. Verilen haklar ise gecikmiş bir görevin ifasıdır. Bu ve benzeri görevler için seçilenlerin daha dikkatli ve özenli olmasını beklemek hakkımızdır.

Engellilere saygı, bizlere adalet ve gereklilik şuurunu kazandırır. Sevgi ise, adaletin gerektirdiği görevleri icra ederken lazım olan enerjiyi ve kaliteyi sağlar. Sevginin sağ kolu empatidir. Enerjimiz tükenmeye yüz tuttuğunda empati yaparak yeniden güçlenir ve görevimize devam ederiz. Empati yaparken kendimizle birlikte sevdiğimizleri de işin içine katarsak daha anlamlı ve etkili olur. Engelli çocuğu olmayan ailelerin çocuklarına engelli arkadaşlarını saymayı ve sevmeyi öğretmeleri hayati derecede önemlidir. Çünkü engellilerin ezilmişlik ve toplumdan dışlanmışlık duyguları çocukken yeşerir. Arkadaşlarının alaylı bakış ve tavırları ilk ve en ağır darbeleri yapar. Geleceğin mutlu ve güçlü toplumlarını kurabilmek için çocuklarımızın eğitilmesi bu açıdan da gereklidir.

Engelli kardeşlerimizi sevmek ve aslında bizimde engellerle malûl olduğumuzu bilmek durumundayız. Yaygın ve güzel bir ifade ile “Sevgi her engeli aşar” diyoruz.

Merak edenler için not: Bu resim bahçe salıncağını tamir ederken kaza ile burnuma darbe aldıktan sonra çekilmişti. Çok şükür hafif zararla geldi geçti.

[Hayata Dokunmayı İhmal Etmeyelim](#)

Aile video arşivimi yeniden düzenlediğim ve sayısallaştırdığım bu günlerde, tarifsiz duygular yaşıyorum. Çocuklarımın küçüklük halleri, oynaşmalarımızın güzel anıları içimi coşturuyor. Halen onlarla olabilmenin nimet boyutunu takdire ve hakkıyla şükretmeye takatim yetmez. Aramızdan ayrılan akraba, dost ve tanıdıklarımın video kayıtları ise içimi ürpertiyor. Buruk bir özlem ve hüznle rahmet dilemekten başka elden bir şey gelmiyor. Hatırlamak ve dua edebilmek ile bir nebze teselli buluyorum.

Televizyon ve Bilişim Teknolojilerinin hayatımızda bu denli yer almadığı dönemlerde, toprağa ve arkadaşlarımıza daha yakın günler yaşayan şanslı nesillerden olduğumu düşünüyorum. Oyunlarımız gerçektir, misketlerimizin çokluğuyla övünürdük. Topun peşinde koşarken terler, düşer, yara bere içinde kalırdık. Kavgalarımızda sahiciydi, mahallenin

bekçileri ve de efeleriydik. Bırakın akrabalarımızı, komşularımızı ve hatta birkaç sokak içinde yaşayan herkesi tanır ve bilirdik. Bayramlarda çocukların gezmeleri ayrı, büyüklerin toplanarak gezmeleri ayrı olurdu. Yani özetle, bugüne göre daha sosyal ve daha yakındık.

İyisiyle, kötüsüyle, geçmiş geride kaldı gitti. Dün bile mazi oldu. Geriye bakarak yürüyenler bir yerlere toslar durur. O zaman, çukura düşmemek için önümüze (bugüne), yönümüzü doğru tutmak için de ileriye (yarınlara) bakmalı ve devam etmeliyiz.

Sosyalleşmenin farklı boyutları var. Kişinin bizatihi yaşadığı ailesi merkezdeki ilk halkayı oluşturuyor. Burada çözilemeyen sorunlar suya düşen taşın halkaları gibi gittikçe büyüyerek dışarıya dağılıyor ve önlenmesi güçleşen etkilere yol açıyor. Bu yüzden, aile toplumun temeli ve en etkili sistem parçasıdır. Aile yapısının sağlam kurulması, çocukların iyi yetiştirilmesi ana-babanın temel ödevidir. Bunu bir önceki yazımda işlemiştim. Ama çocukların doğru şekilde sosyalleşmelerini de sağlamaları gerekiyor.

Aileden sonra, 2. ve 3. halkalar şeklinde akrabalık ilişkileri yer alıyor. Bu yazımda akrabalık ilişkileri üzerinde durmak istiyorum. Komşuluk ve mahalle ilişkilerinin olağan üstü dejenere olduğu bir vakıa. Ancak bu kısmı daha sonra ele almak isterim. Akrabalık ilişkilerinin merkeze yakınlığı ve etkileri nedeniyle alarm verdiğini düşünüyorum.

Daha önceleri söylense inanılmayacak günleri yaşıyoruz. İletişim veya ilişkilerin kopması nedeniyle birbirini tanımayan amca çocukları, teyze, hala ve dayı çocuklarını artık neredeyse normal karşılar hale geldik. Kısaca kuzenler demek istemiyorum. Çünkü kuzen kelimesi bana yabancı ve itici geliyor.

Çocuklarımızın akrabalarıyla olan iletişimini yatay ve dikey olarak iyi yönetmelerini sağlamalıyız. Dikey yönüyle, kendisinden üst seviyede bulunan amca, teyze, dayı, hala, büyük anne ve babaları ile bunların akranları olan hısım ve akrabaları kastediyorum. Kendi akranları ise yatay yönü temsil ediyor. Bir çocuk, dikey olarak aile büyüklerinin kim olduğunu, nerede yaşadığını ve ne durumda olduğunu bilmeli. En az bayramlarda olmak üzere, uygun gelen her fırsatta onlarla iletişime geçmeli. Anne babasının verdikleri dışında, ailesi hakkında bilgileri, anıları, önemli değerleri ve diğer referans noktalarını onların sayesinde tanıyabilir.

Ahrete göçmüş olanların uygun zamanlarda yâd edilmesi, dualara eklenmesi ve hayırlı işlerinin anlatılması bağları güçlü tutar. Bazen resim veya video arşivini açıp, çocuklarla izlemek ve sohbet tadında sunumlar yaparak bilgi vermenin lezzeti ve etkisi bir başka olur.

Kimine göre, klasik bayram ziyaretleri son derece biçimsel, sınırlı süreli ve samimiyetten uzak gerçekleşir. Sanki yapılması zorunlu bir görev gibi algılanıp, ana babaları tarafından birazda zoraki gezdirilen çocuklar için çokta cazip gelmez. Bu tür ziyaretlerde buluşan çocukların kaynaşması zor ve etkisi zayıf kalır. Kişisel tavsiyem; niyet edilen en az iki, en çok dört ailenin çocukları ile birlikte toplanıp katılacağı özel etkinliklerin yapılmasıdır. Fazla kalabalık olduğunda etkinliğin yönetimi, maliyeti ve nitelikli beraberlik kalitesi iyi olmayacağından önermiyorum. Ayrıca, samimi bir ortam sağlanıp sohbetlerin kurulabilmesi için, birlikte pikniğe gidilmesi veya birisinin bahçeli yada geniş ev imkânı varsa doğru olacaktır. Topluca bir restoran yemeği beklendiği kadar etkili olmayabilir. İstenen etki için katılımcıların yaklaşımları ve etkinliklerin sıklığı belirleyici olacaktır.

Etkinlik zamanlarında, ileride herkesin hatırlamaktan zevk ve mutluluk duyacakları aktiviteleri ve oyunları kurmak ve çocukların/gençlerin aktif olarak katılmalarını sağlamak ciddi önemlidir. Kendi ailemdeki çocuk ve gençler için organize ettiğim oyunların videoları yıllar geçse de yüksek reytingler almaya ve heyecanla izlenmeye devam ediliyor. Şimdi istesem de aynı kişilerle tekrar edemem. O gençlerin bazıları ana baba olmaya namzet oldular artık. Birbirlerine karşı güçlü akrabalık ve arkadaşlık bağlarının oluşması, dayanışmalarının artması için, çocuklarımızı ve gençlerimizi onların da katılmalarından mutluluk duyacakları masum etkinliklerden mahrum etmeyelim.

Latin Amerika ülkelerindeki gibi, ekonomik kriz olduğunda baş gösteren toplumsal patlamalar ve yağmalar bizde henüz olmuyor çok şükür. Manevi değerlerimiz ve güçlü toplumsal bağlarımız sayesinde yaralarımızı sarmaya, dayanışmaya ve zayıflarımızı korumaya meyilliyiz. Birbirinden habersiz ve ilgisiz akrabaların, komşuların çoğalması nedeniyle korktuklarımızla yüzleşebiliriz. Kendi aile ve akrabalarımızdan başlayarak toplumumuzu güçlendirmek ise bizim elimizde...

Çocuklarımızı Kim Büyütüyor?

Günümüz ticari uygulamalarında taşeronlaşma konusu iyice oturmaya başladı. Taşeronluk, mal ve hizmetlerin temininde asıl yüklenicinin (taahhüt verenin) işi alt yüklenicilere yaptırmasıdır diyebiliriz. Taşeron kullanımı, özellikle düşük maliyet ve yüksek verimlilik için tercih ediliyor. İyi kontrol edilmediğinde de önce kalite sorunu ortaya çıkıyor.

Aile kurumunun temel ürünü çocuktur. Çocukların sağlıklı ve huzurlu bir ortamda yetişmelerini sağlamak ana-babaların ortak sorumluluğudur. Modern hayatın bir sonucu olarak, çocukların bakımı ve terbiyesinde de taşeronlaşmayı yaşadığımız bir zamandayız. Üstelik kalitenin yüksek olduğunu da iddia edemiyoruz.

Nüfusumuzun %75'den fazlası kentsel bölgelerde yaşıyor. Kent hayatının bir sonucu da geniş aile yapısının terk edilmesidir. Geniş aile yapısında, kuşaklar arasında aktarılabilen ortak kültür ve gelenekler güçlüdür. Çekirdek aile yapısında ise, kendileri de hayata tutunma

ve kökleşme çabasında olan yalnız ana-babalar yer alır. Bunların da çocuklarına aile kültür ve geleneklerini aktarabilme potansiyel ve imkânları oldukça kısıtlıdır. İşte bu noktada taşeron ana-babalık kurumları güçlü şekilde devreye girer.

Taşeron ana-baba kullanımı, ailenin ekonomik yapısı, eğitimi, inanç durumu ve annenin çalışması gibi faktörlere göre değişir. En çok kullanılan ve tercih edilen taşeron "Televizyon"dur. Özellikle küçük çocukların öğrenmesi gereken ilk kavramları, tüketim ihtiyaçlarını, ilgi alanlarını genelde TV belirler. Çocuklarını şiddet ve diğer sakıncalı bilgilerden korumak isteyen görece hassas veliler genelde TRT Çocuk gibi kontrollü taşeronları tercih eder. Kayu ve Pepe gibi çizgi kahramanlar oldukça revaçtadır. Ne izlerse izlesin, yeter ki sessizce otursun diyecek kadar umarsız veliler ise TV'nin hoyrat kanallarında şiddet, cinsellik, çılgınca tüketim gibi bütün kötülöklere karşı çocuklarını savunmasız bırakırlar.

Anaokulu yaşlarında ise bizzat Devlet zorunlu taşeron olur. Henüz 5 yaşlarından itibaren çocuğun üzerinde kalıcı ve etkili biçimlendirmeye başlar. Devletin taşeronluğu kendi doğal sorunları ve sıkıntılarının yanında, yurt çapında ve hatta aynı okulda bile tutarlı olmayan kalite sonuçlarıyla birlikte gelir. Bölgeler arası kronik sorunların yanı sıra, devlet adına iş görenlerin yapısından kaynaklanan farklılıklar söz konusudur. Devlet, esasında ana babanın taşeronu ve yardımcısı rolünde iken, kendi gündemine odaklandığından, ana babanın çocuk üzerindeki iradesini zayıflatıcı ve hatta ana babaya karşı tavırlı bir etkiye de neden olabilir. Devlet tarafından dayatılan tek tipçi programlar nedeniyle, farklı kalan ana babaya karşı olumsuz yaklaşımlarda gelişebilir. Devletin temel endişesi, bireyi değil devleti korumak üzerine olduğu için, bireysel farklılıklar bir tehdit olarak algılanır. Çok şükür, bu yanlış algının değişmeye başladığı ve demokratik anayasaya olan talebin yükseldiği günleri yaşamaya başladık.

İlk dini bilgileri ve ibadet eğitimlerini çocuklarımıza biz veremiyoruz. Çünkü ya zamanımız yok, ya da yeterli bilgimiz. Bu konuda Cami Hocaları, Kur'an Kursları ve okullardan (Kur'an ve Siyer derslerine sebep olanlardan Allah razı olsun) faydalanıyoruz. Cinsel eğitimi de internet hallediyor zaten. Hem de en vahşi şekilde! Sizde farkındasınızdır; özellikle yabancı film ve dizilerin hemen hepsinde standart olarak içki, uyuşturucu, zina (bazen ensest nitelikte) ve homoseksüel ilişkiler özendirerek şekilde yer alıyor. Yerli film ve dizilerimizin de

aşağı kaldığını söyleyemeyiz.

Bizler ana baba olarak çocuklarımıza iyiliği, dayanışmayı, merhamet göstermeyi ve alçak gönüllüğü söylüyor da olsak etkisi cılız kalıyor. Çünkü en etkili taşeronlarımız bencilliği, insanı aldatmayı, adam harcamayı, yalanı ve ahlaksızlığı pompalıyor. Çıkar için kırk takla atılan yarışmalara özendiriyor, amaca ulaşmak için her şeyi mubah gösteriyor. Kendi emellerine ulaşabilmek için ana babanın çocuk üzerindeki otoritesini özellikle kırmaya çalışıyor.

Modern ve özgürlükçü eğitim adına çocukların aile terbiyesinden uzak veya eksik yetiştirilmesi önemli bir sıkıntıdır. Ana baba otoritesini ve terbiyesini doğru almayan çocuklar bu yanlışın bedelini ya kendileri ödüyor ya da topluma ödetiyor. Çocuklar, özgürlüğünde sınırları olduğunu, dünyanın kendileri etrafında dönmediğini önce ana babalarından öğrenmeli. Toplumsal kurallardan önce, ailenin meşru kurallarına uyabilen nesiller yetişmeli. Bu nedenle, zorunlu veya isteğe bağlı olarak tutulan taşeronların ana-baba otoritesine saygıyı yücelten, yıkıcı değil yapıcı, bozucu değil tamamlayıcı nitelikte hizmet vermesi gerekir. Ana-babaların önemli bir görevi de kötü niyetli taşeronları tespit edip evlatlarından uzak tutmaktır. Taşerona mecbur olabiliriz ama onları denetlemekten uzak duramayız. İtimat ise kontrole mani değildir.

[Erkekler Ne Bekler?](#)

Kadınlar hakkında bir kaç yazı yazdıktan sonra, erkekler hakkında yazmazsam şık olmaz diye, kendimi sorumlu hissettim. Hemcinslerimin hakkını vermek ve kadınlara da faydalı olabilecek bazı t yoları paylaşmak istiyorum. Kadın ve erkek ilişkileri hakkında birçok konu olmakla beraber, evlilik yoluna girmiş veya evlenmiş olan kadın ve erkekler üzerinde durmayı planlıyorum.

Kadınlar nasıl bir Őekfat abidesi olarak yaratılıp, eşsiz duyularla zenginleştirilmişlerse; erkeklerde doğuştan sorumluluk alabilecek, sorun ozmeye odaklı, g cl  ve lider niteliklerle donatılmıştır. Cesaret, g , dayanıklılık, liderlik gibi davranışlar erkekler; nezaket, utanç, duygusallık, uyumluluk gibi davranışlarda kadınlara daha çok yakışıyor. İstisnalar konu dışı olmakla beraber, kadın ve erkek ilişkilerinde başarılı ve sürekli liği bulunan evlilikler fitri rollere uygun davranıldığı ölçüde gerçekleşiyor.

Eşini arayan bir erkek için, yukarıda saydığımıza benzer özellikleri taşıyan ve fiziksel olarakta çekici gelen bir kadın, ideal hanım adayının temel değerlerini oluşturuyor. Kadının

eğitimi, iŖi, gelir seviyesi, aile durumu gibi bilgilerde bonus gibi artı değerler olarak sıralanıyor. Kadınlar veya erkekler, beklentilerini karŖısındakinde bulabildiği ölçüde sonuca gitmeye yakın davranırlar. Beklentilere ters gelen tavırlar ise hemen sivrilir. Örneğin, birlikte gidilecek mekânın adresini bulmaktan aciz bir erkek, kadın için ne kadar güven kırıcı ve soru iŖareti doğurucu ise; yenilen yemeğin parasını ısrarla ödemeye kalkan veya etrafıyla fazla meŖgul bir kadın da erkek için sıkıntılı ve sorunlu bir imaj doğuracaktır.

Erkekler, genelde bir adım sonrasını veya sürecin sonucunu öngörmeye ve buna göre gidiŖatı yönetmeye çalıŖırlar. Bu nedenle eŖ aday olabilecek kadının ev hallerini, anneliğini, ailesiyle iletiŖimini vb. tahmin ederek muhatabını belli bir süre analiz ve değerlemeye tabi tutarlar. Kendince verdiği karar durumuna göre tamam veya devam derler. Kadın tarafında, erkeğin verdiği kararı alt üst edebilecek bir tavır deęiŖiklięi olmadığı sürece, erkeğin sadık ve kararlı olacağına neredeyse emin olabilirsiniz. Yani fazladan sürprizlere, sınırları ve sinirleri zorlayabilecek sabır testlerine hiç gerek yok diyoruz.

Erkekler ve kadınlar evlilik hayatında mükemmel bir takım çalıŖmasını ortaya çıkarabilecek potansiyele sahiptir. Birbirini tamamlayan ve güçlendiren yönleri ile ideal bir ekibi oluŖtururlar. Karı ve koca iliŖkisinde erkeğin temel beklentisi saygıdır. Sevgi, sadakat, hizmet, destek, koruma, ilgi vb. ifadelerin tamamını oluŖturan değerler zinciri, saygı ile baŖlar. Sevgili Peygamberimizin (S.A.S.) kadınların kocalarına saygı duyması hakkında birçok öğüdü vardır. İki kiŖi yolculuk ederken bile birisinin imam/lider olması ilkesi iŖıęında, evlilik hayatında yönetimin erkeğe verilmesi, kadının da uyumlu ve saygılı olması ile huzur ve güven ortamı sağlanacaktır. Erkeğe verilen liderlik ve diğer yetkiler aslında onu, kadının kaldıramayacağı sorumluluklarında altına sokmaktadır. Her iŖinde adalet ve iyilikle emredilen erkekler için, yetkilerini nasıl kullandığı da ayrıca sorulacaktır. Kur'anı Kerim'de ve Sevgili Peygamberimizin (S.A.S) lâtif sözlerinde erkekler için önemli uyarı ve hatırlatmalar yer alır.

Evi, erkeğin kalesidir. Her erkek kalesinde komutan olduğunun bilinmesini ve saygılı davranılmasını bekler. Kalesini ve içindekileri korumak için gerekirse ölümü göze alır, ama kale içindekilerden gelecek yanlış hareketler basitte olsa onu sarsabilir, duruma göre de yıkabilir. Erkekler, kadınlarını ve çocuklarını 3. kiŖilerin yanında ve dıŖ ortamlarda sürekli koruma ve kollama içgüdüsu ile davranır. Buna karŖın onların da kendisine tabi olmalarını ve

saygılı davranmalarını bekler. Başkalarının yanında otoritesi sorgulanan, eleştirilen, küçük düşürülen, hataları ortaya dökülen, eksik veya zayıf yanları açık edilen erkeğe çok ağır hasarlar verilmiş demektir. Yaralı ve köşeye sıkıştırılmış bir arslandan anlayış ve sakinlik beklemek ne kadar boş gelirse öyle düşünmek gerekir. Bu ve benzeri şekillerde davranan kadınlar var ise evliliklerinin neden kötüye gittiğini hiç merak etmesin derim.

Erkekler için, gayri meşru ilişkilere veya evliliklerini bitirmeye en yakın olduğu zamanlar, eşlerinden soğumaya ve uzaklaşmaya başladıkları zamanlardır. Kısa dönemler için bile olsa kocalarını küstüren ve kendilerinden uzaklaştıran kadınlar, büyük riskler aldıklarının farkında olmalılar. Kadınların ilgisizliği ve davranış bozukluğu erkeklerin kötü davranışları için en büyük bahanesi ve kılıfıdır. Böyle bir bahaneyi ellerine kolayca vermemek gerekir.

Erkeklerin beyni kişisel ihtiyaçlarının dışında bir görev listesi mantığıyla çalışır. Yani sorun çözmeye ve eyleme geçmeye odaklıdır. Kadınlara tavsiyem: Gerçekten çözülmesini istediğiniz sorunlar veya olaylar dışında gereksiz bilgileri aktarmamaya çalışın. Çünkü sizin için paylaştığınız şeyler çok önemli olmasa da, erkekler bunu görev listelerine yazar ve en kısa zamanda halletmeye çalışır. Görev sayısı arttıkça ve çözilemeyen konular biriktikçe erkekte stres ve gerginlik yapar. Başarısızlık, yetersizlik gibi duygulara sebep olur. Bunun olumsuz yansımaları da önce size gelir. Eşinizi kısa zamanda bunaltmak ve evden uzaklaştırmak istemiyorsanız konuşmadan önce bir filtreleme yapmanız gerekir. Örneğin, komşu çocukları arasında gelişen sorunlara kadınlarda karıştığında durum ciddileşir. Ama işin içine erkekler girdiği anda artık geri dönüşü çok zor kötü olaylar zinciri başlar. Meslek hayatımda bunun pek çok örneğini gördüm.

Kadınların konuşmaya ihtiyacı olduğu gibi erkeklerinde kafa dinlemeye ve biraz yalnız kalmaya ihtiyacı vardır. “Erkekler Mars’tan, Kadınlar Venüs’ten” kitabında bu durum “inine çekilmek” şeklinde tabir edilir. İnine çekilen bir hayvan (herkesi tenzih ederim) rahatsız edildiğinde ne kadar yırtıcı olabilirse, erkekler de saldırgan ve sinirli olabilir. Genelde akşamları 1-2 saat odasına çekilen, TV izleyen veya gazete kitap okuyan kocanız bariz şekilde tepkisiz ve sessiz duruyorsa “inine çekildiğini” düşünebilirsiniz. Bedeni ordadır ama zihni gezintiye çıkmış, dalmış olabilir. Biraz sabrederseniz kendisi tekrar dünyaya gelecektir. Sizden bir çay istediğinde veya ne haber, bugün ne yaptın gibi sorular sorduğunda sıra size gelmiş

demektir.

Tok insanın yemek çalması zordur. Kocalarını her anlamda doyurmayı başaran kadınların da ihanete uğramaları ve üzülmeleri zor olacaktır. İnanan bütün erkek ve kadınların sadece bu dünyada değil, Cennet-i Alâ'da da sürdürecekları evlilikler yapabilmesini dilerim...

Damdan Düşen Acemi Girişimciden Deneyim Paylaşımı

Gerçek midir, şehir efsanesi midir emin değilim, ama kısa bir hikâye ile başlamak istiyorum: Derler ki, İstanbul'da yapılan büyük bir köprünün inşaatında kullanılan dev boyutlardaki bir vincin operatörü nasıl hata yapmışsa vinci devirmiş. Zarar çok büyük ama yapacak bir şey olmamış. Yurt dışında bulunan patron geri geldiğinde olayı çekinerek anlatmışlar. O da, peki siz ne yaptınız diye sormuş. Efendim derhal gereğini yaptık ve vinç operatörünü kovduk demişler. Fakat patron buna daha çok kızmış. Dünyada bu boyutlarda bir vinci devirmiş kaç tane operatör var? Asıl bundan sonra değerli bir adamdır o, neden işten çıkardınız, demiş. Bende, koca bir vinç devirmiş gibi, başarısızlıkla sonuçlanan bir şirket maceram olduğu için deneyimli sayılırım. Bir daha fırsat olur mu, yeniden yapar mıyım bilmem, ama en azından bu yazıyı okuyanlara faydalı olabilecek bir paylaşımda bulunmak

istedim.

En baştan söylemek gerekirse amat3r ruhla d3řn3p, profesyonel y3ntemle iş yapmak girişimcinin Őiarı olmalıdır. Profesyonel iş yapma durumu, zayıf halkaya tahamm3l3 olmayan g3çl3 bir zincir gibi işin her aşamasında ve her konuda olmalıdır. Amat3r ruhla d3şnmek ve hayal etmek ihtiyacımız olan motivasyonu ve enerjiyi sağlıyor. Kendi işimde başarılı olduğum takdirde 3r3n3m3 T3rkiye'de 3retip, Mekke ve Medine'deki kutsal mek3nlerde Allah rızası için uygulayabilecek g3nleri g3rmek benim en b3y3k hayalimdi. Kismet olmadı ama hayal edebildiğim için bile mutluyum. Hayal bile olsa, bir hedef koyarak ilerlemeye çalışmak t3kendiğimiz noktalarda bir can simidi etkisi yapıyor. Yazının esas konusu profesyonel iş yapmak 3zerine olduğu için, ileride her paragrafta bir konuyu irdelemeye çalışacağım.

3ncelikle, yapacağınız işe tek başınıza mı, ortaklarla mı girişeceğinizi netleştirmeniz gerekiyor. Benim olayım ortaklı olduğu için bu konuyu ele alacağım. Hemen söyleyeyim: sadece s3zle iş yapmayın! Yani, ortaklarınızı ne kadar iyi tanırırsanız tanıyın, ne kadar g3venirseniz g3venin fark etmez, kararlı ve prensipli olun. Alınan kararlar yazılı olarak belgelenip imzalandıktan sonra, mesela sermaye oluşumunda herkes payına d3şeni ortaya koymadan siz harcamaya başlamayın. Hallederiz, haftaya ayarlarım, canım sen Őirketi kur ben filanca yerden alınca vereceğim vs. vs. sonu hep h3sran yollara çıkan başlangıçlar demek. Paranız kasada ya da bankada olmadan işe başlamayın derim.

Ticaret s3z konusu olduğunda, satacağınız hizmet ya da 3r3n3n piyasa araştırmasını yeterince yapmanız gerekiyor. 3zellikle niş tabir edilen fırsat alanlarını hedeflediyseniz ve başkaları tarafından 3retilen bir 3r3n3 veya hizmeti satacaksanız yasal altyapısının tam ve eksiksiz olmasına dikkat etmelisiniz. 3r3n ne kadar iyi olursa olsun, ruhsat vb. belgeleri eksik olduğunda yaptığınız yatırımlar bir anlam ifade etmiyor. Kendi işimizde, satacağımız 3r3n için oldukça profesyonel bir kurumsal kimlik yapılandırması içinde web sitesi, logo, broő3r, katalog vb. hazırlıklar yaptığımız halde, distrib3t3r firma T3rkiye de tam yeterli satış ruhsatı alamadığı için ayazda kalmıştık. Yapılan b3t3n çalışmalar ve harcamalar havaya gitmiş oldu.

S3zle iş yapma konusu Şirket içindeki işler dışında, satış vb. ticaret konularında da kaldırılamayacak riskler içeriyor. Network pazarlaması yapan tiplerin satışına gelmeyin. Çok

kişiyi veya kurumu tanımak ayrı şeydir, satış yapabilmek daha ayrı şeydir. Kazanmadığınız parayı harcamak veya paylaşmak için acele etmeyin.

Şirket işleri için ortak olan kişiler arasındaki yük dağılımı ve görev bilinci dengeli olmalı. İş sahiplenen bir kişi ne kadar azimli olursa olsun iki kişiden azdır. Ortakların birlikte sorumluluk alarak gayret etmesi gerekir.

Parayı kullanmak ve yönetmek ise apayrı bir yetenek ve karakter gerektiriyor. Yıllarca kamuda ve kurumsal yapısı güçlü firmalarda görev yapmış birisi olarak, ödemelerde düzenli ve prensipli davranmak benim için doğal bir durumdu. Mesela, bir borç oluştuğunda cebimde duran para beni rahatsız ediyordu. İmkânım varsa ödemek en doğrusu gibi geldiği için öyle davrandım. Ama ticaret hayatında maalesef öyle olmuyor. Bütün ödemeleri en son vadesine kadar bekletmek ve mesela alacaklı başka bir esnafsa o sıkıştırıncaya kadar ertelemek meziyet görülüyor. Nakit parayı en uzun süre tutan güçlü sayılıyor. Çünkü onlarda size aynısını yapıyor. Kesilen faturalar ve ödemeler hep sarkıyor. Bu durumu halen kabullenmiyorum ama yapacak bir şeyde yok. Durumu bilerek tedbir almak lazım.

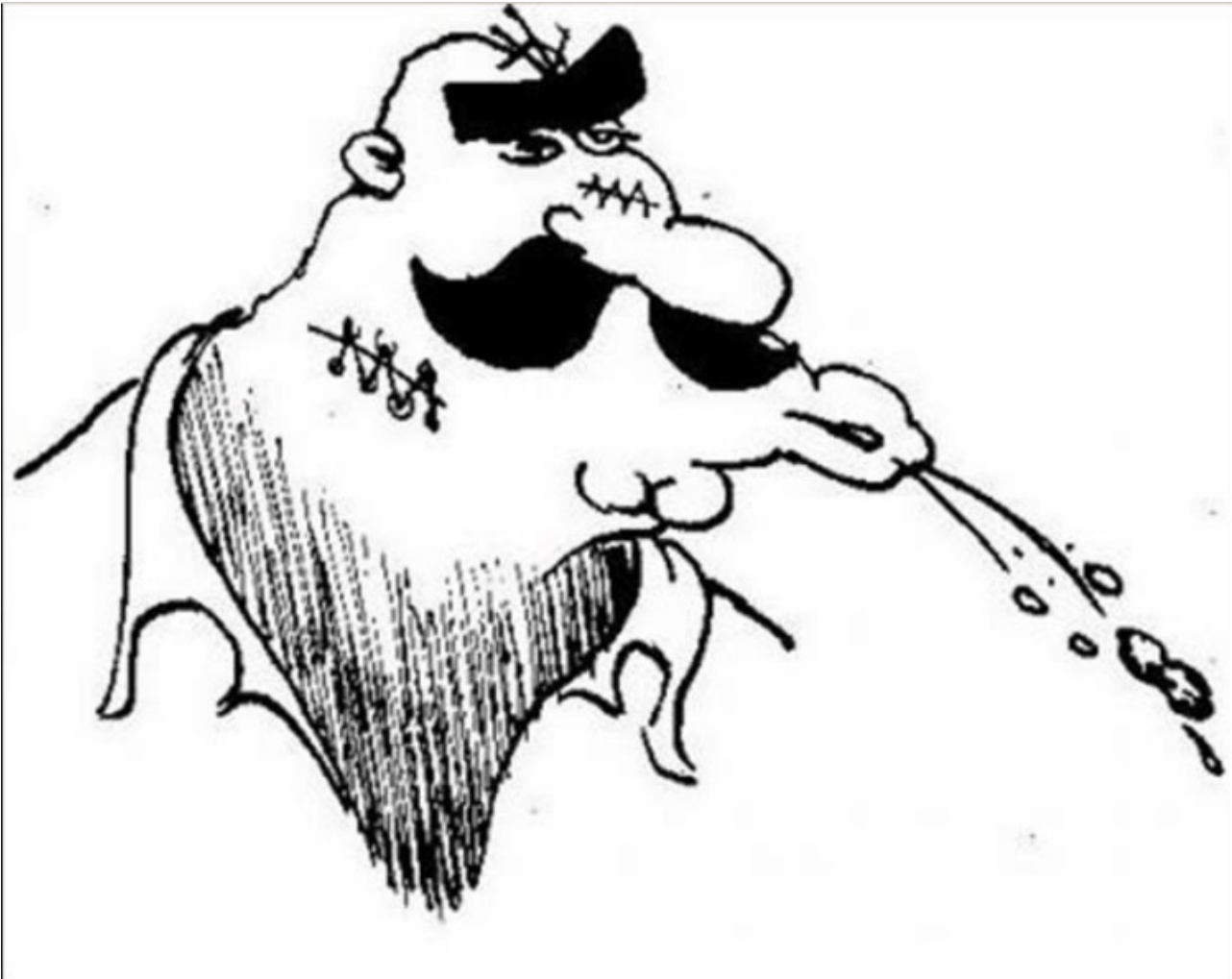
Her şeyde olduğu gibi ticaret hayatında da iniş ve çıkışlar yaşanabilir. Geri dönmek veya farklı bir yola sapmak için gerekli kaynak ve enerjiyi bir yerlerde tutmak cidden doğru olacaktır. Her şeyimizi tek seferde tüketmek yıkım getirir. Birde, güçlü bir aile yapısı ve anlayışlı bir eşinizin olması emsalsiz bir değer olacaktır. Eviniz kalenizdir, işiniz evinizi kötü etkilemeye başlamışsa derhal çözüm yoluna gitmeniz veya vazgeçmeniz gerekir. Köprüden önceki son çıkışınız bu noktadır. Yeni iş bulmak, yeni bir iş kurmak daha kolaydır. Yeni bir ev ve aile kurma şansınız olmayabilir. Evinizi ve ailenizi harcayacak işlerden uzak durun.

Bu konuda tekrar yazmak kısmet olur mu bilmiyorum ama devlet konusunu da eklemesem eksik kalır. Mevzuat hazretleri dürüst taciri acımadan eziyor ve enayi durumuna sokuyor. En büyük ve en acımasız ortak bütün işlerde bizzat devletin kendisidir. Kazanmadığınız, fatura bile kesmediğiniz hallerde birçok isim altında vergi ödüyorsunuz. Şirketin adresi olarak kiralanan yerin mal sahibine kira verdiğiniz gibi devlete de bunun stopaj vergisini yine siz ödüyorsunuz. Şirketin tasfiyesini verdiğimiz ve bütün faaliyetlerini sonlandırdığımız halde; bir yıldır aylık beyannameler, 3 aylık vergiler ve defter tasdikleri gibi

isimler altında eziyet vergilerini ödemeye devam ediyoruz. Sistem, masum ve dürüst olan çoğunluğu rahatlatmak ve işini kolaylaştırmak için değil, uyanık ve kuralsız azınlığı dizginlemek için kurulduğundan, ticaret hayatını çekilmez hale getiriyor. Girişimcinin kazanıp kazanmaması sistemin umurunda değil.

Özetlemek gerekirse, ticaret hayatında idealist davranmak, herkesi kendin gibi bilmek kişiyi beladan uzak tutmuyor. Doğru işi, doğru kişilerle, doğru yer ve zamanda yapıp, ortaklardan ve devletten arta kalan değer gerçekten anlamlı bir boyutta olacaksa yeni işlere girişmek lazım. Çok düşünüp, çok danışarak yola çıkmayı tavsiye ederim.

[Hanımlar Başkasına Kızmayın, Bu Magandalar da Sizin Eseriniz](#)

Geldik en tehlikeli bölüme. Yani, kadınların daha çok eleştirildiği kısımdayız. İçimden dua ederek yazmaya başlıyorum. İnşallah yazı sonuna kadar iyice kırıp dökmeden toparlamak nasip olur.

İnsan olarak dünyaya gelen her varlığın bir annesi olduğu için, sınıfları sayarak okuyucuyu yormak istemem. Sadece, katillerin de doktorların da bir kadın tarafından doğrulup büyütüldüğünü söylemek yeterli olacaktır. Güzellikte olduğu gibi, kötülükte de annelerin payı vardır. Baba faktörünü bahis dışı tutarak ilerlemeye çalışacağım.

-Kaç çocuğun var? Sorusuna, kızlarını hariç tutarak cevap veren anne ilk ayrımcılığı feci şekilde yapmaya başlamış oluyor zaten. Denebilir ki o eskidendi ve kırsal alanlarda daha çok söyleniyordu. Modern kentlerde bu ayrımcılık devam etmiyor mu? Bence ediyor. Kızların zaten evlenip ele gideceği varsayılarak, onlara yapılan yatırımlar kısıtlı tutulmaya çalışılıyor. Birileri bu durumu hemen toplumun inanç değerlerine yıkmaya çalışsa da bunun doğru olmadığı güneş kadar açık delillerle ortada. Yüce Kitabımız 'da mü'min erkekler ve mü'min kadınlar vurgusu hep vardır. Sevgili Peygamber'imiz (S.A.S.) kadınlara yönelik pozitif ayrımcılık tavsiyelerini ve uygulamalarını tüm hayatıyla ortaya koymuştur. İlahi takdir gereği, Peygamberimizin mübarek soyu oğulları üzerinden değil, kızı üzerinden devam etmiş ve erkek egemen soy bağının tek başına doğru olmadığını ortaya koymuştur. Maalesef, yanı sıra olsa bazı sosyal tavırlarımız kökleşip manevi değermiş gibi genel kabul görmeye başladığından, çoğu kere sorgulanmadan uygulanmaya devam edilmiştir.

Kız ve erkek evlatlarına annelerin eşit davrandığını söyleyemiyoruz. Hatta aynı cinslerde olanlara bile eşit davranılmıyor. Kızları yok veya geçici sayma, erkeklerin haşarılıklarına aşırı tolerans tanıma, kendi aralarında gereksiz rekabet duygularına yol açacak şekilde taraf tutma, sürekli birbirleri veya başkaları ile karşılaştırma içinde tutarak kin ve düşmanlık duygularını körükleme gibi davranışları az veya çok görüyoruz. Annelerin tavırları durum ve zamana göre sürekli değişiklik gösterebildiğinden, evlatları açısından da güvensiz, belirsiz ve endişeli bir durumun oluşmasına yol açabiliyor. Eğer anne ve baba arasında da uyum sorunları var ise durum daha da karmaşık hale geliyor. Aile içinde kişisel pozisyonunu güçlü ve sağlam tutmaya çalışan çocuklar kardeşleri ile anlamsız rekabet sürtüşmelerine girdiği gibi, anne-babasının durumuna göre pozisyon almaya çalışarak varlık mücadelesi veriyor.

Özellikle çok çocuklu ve de geniş aile yapılarında buna benzer durumlar daha net gözlenebilir. Çocuklar için, kardeşleri ve anne-babası ile olan ilişkilerinde yaşadığı hareketli süreçler aslında kişisel gelişim ve hayat mücadelesi anlamında faydalı katkılar sağlar. Ne var ki, bu süreçlerin sınırlı ve kontrollü olmasını sağlamak ebeveynlerin, özellikle de annenin görevidir. Şiddet eğilimi beslenerek veya şiddete maruz kalarak yetişen çocukların kendi ailelerini kurduklarında şiddete başvurmaya çok daha meyilli oldukları ve çözüm olarak gördükleri psikoloji konulu kaynaklarda sıkça yer alıyor. Aynı şekilde, ailesinde şiddete maruz kalarak büyüyen kız çocuklarına da evlilikleri sırasında şiddete uğramak neredeyse normal geliyor.

Konunun birde topluma bakan yönü var. Topluma ve çevreye karşı suç işlemiş olsa da anneleri tarafından taltif edilen ve hatta teşvik edilen çocuklar ahlak zafiyeti içinde büyüyor. Çocuğun akşam vakti eve getirdiği bir eşyayı veya parayı nasıl temin ettiğini sorgulamayan, sorgulamadığı gibi tekrarı için destek veren anneler gaspçı veya hırsız yetiştirdiklerini aslında bal gibi biliyor. Haksızda olsa, girdiği bir kavgada başka bir çocuğun canını yakan çocuğunu koruyan ve uygun şekilde uyarı ve ceza almasını engelleyen bir anne; zorba, kabadayı ve şiddetle iş görmeye meyilli bir psikopat yetiştirmiş olmuyor mu? Kendi kızı olmuş olsa asla izin vermeyeceği şekil ve zamanlar içinde, oğlunun başka bir kızla vakit geçirmesine ses etmeyen, diğer kızın manevi sorumluluğunu hissetmeyen anne, topluma bir hovarda ya da zampara daha kazandırdığının farkında değil mi? Evlilik söz konusu olduğunda gelin adayı için kılı kırk yaran ve çok hassas davranan anneler, sadece gönül eğlendirmek istediğini anladığı oğulları için “eğlencelik” kızlarla istediği gibi vakit geçirmesini hoş gördüğünde kızları “eğlenilecek” ve “evlenilecek” olanlar şeklinde vasıflandırdığını, “eğlenilecek” kızlarında bir ana-babaları olduğunu unutmuş olmuyor mu?

Oğlunu ev ve mutfak işlerinden uzak tutarak büyütenler de kadınlar, evlendiklerinde kocalarının kendilerine hiç yardımcı olmadığından şikâyet edenler de kadınlar. Odasını dağıtan oğlunu uyarmak yerine çoğu kez toplamayı tercih eden ama kocasının eşyalarını gelişi güzel kullanmasından da yakınan yine kadınlar.

Bu kadar eleştiriden sonra acizane önerilerde bulunmadan yazıyı kapatmak doğru olmayacağı için, kısaca belirtmek istiyorum. Anneler çocuklarını cinsiyetlerine göre değil, huy ve karakterlerine göre ayırarak muamele yapmalı. Yani çocuklara eşit değil, yaratılışlarına

uygun davranmak doğru olacaktır. Çocuğun durumuna göre bazen engellenmeye, yönlendirmeye, teşvik edilmeye, desteklenmeye, korunmaya vb. farklı ölçü ve tiplerde tavır almaya ihtiyaç vardır. Eşit davranmak yetmez adalete uygun davranmak lazımdır. Adalet ise bazen arttırmayı bazen de eksiltmeyi gerektirir. Tarafsız yaklaştığı takdirde bu dengeyi en iyi anneleri gözetebilir çünkü çocuklarını doğum öncesinden itibaren en iyi tanıyan ve anlayanlar yine onlardır. Yeter ki adil olsunlar.

Görsel

Kaynağı:

<http://metrosfer.com/ya-magandaliktan-ya-da-abden-vazgececegiz/maganda-cizim/>

Çapraz Ateş Arasında Kalmak

Bir erkeğin en çetin ve bitmeyen sınavlarından birisidir: Annesi ile Hanımı arasında kalmak.

Ne yardan ne anadan geçilir. Bazen tatlı, bazen acı veren didişmelere yol açar. Kontrolü

kaybedilince ailenin yıkımına varan sonuçlara da gebedir. Pısırik ve ana kuzusu olarak

suçlanan da, hain evlat ve kılıbık olarak suçlanan da aynı erkek olur. İki ayrı kadın veya eski

eş - yeni eş arasında kalma gibi durumlar bilgi ve ilgi alanım dışında olduğu için pas geçeceğim.

Erkek evlat, geleneksel olarak anneler için geleceğe dair bir garanti gibi algılanır. Bin bir zahmet ve çile ile büyütülen, kahır çekilen ama yaşlılık ve düşkünlük zamanında yanında olunacağı ve bakılacağına inanılan bir güvencedir. Annesinin bir dediğini iki etmeyen, sevgi ve saygısını esirgemeyen, ihtiyaç duyduğu anda yanında biten çocuğuna bir haller olmuştur. Vaktinin ve ilgisinin çoğunu almaya başlayan “el kızı” yüzünden sinirler gerilmeye ve rekabet rüzgarları bazen meltem, bazen fırtına olmaya aday şekilde esmeye başlar. Burada bir durmak lazım: Oğlu evlenen annelerin ve oğullarının yer aldığı birçok farklı senaryo yaşanabilir. Hepsini genelleyerek konuşmak tabii ki yanlış olacaktır. Bazı durumlarda evlilik yaşı gelmiş çocuklarını baş göz etmek için olmadık yollara başvuran annelerde var. Bense, hayatın normal seyri içinde büyümüş ve iş gücü meselesini halledip kendince hayırlı bulduğu bir hanım ile evlilik yoluna girmiş erkekleri ele alıyorum. Ayrıca, ailesi tarafından uygun bulunan bir eşle evlense bile, sonradan anne-hanım arasında kalma durumuna düşen erkeklerde az sayıda değildir.

Anne ile hanım arasında kalma durumu birçok olayda kendini gösterebiliyor. Başlıca olanlar; maddi konular, aile ve akraba ziyaretleri, görüşme sıklığı, çocuk terbiyesi, yaşam biçimleri vb. şekilde sıralanıyor. Hepsinin temelinde ise annenin oğluya ilgili alışlageldik hayat şeklini korumak ve kural koyucunun halen kendisinin olduğunu ispat gayretine karşılık; gelin hanımın, kendi evinin yöneticisi olmak ve kocasının hayatındaki diğer unsurları kendine göre sınırlandırmak mücadelesi yatıyor. Bu noktada, kontrolü kaybeden erkekte tıpkı rüzgar önündeki çalı yumağı gibi oradan oraya savrulup gidiyor.

Uzun yol otobüs şoförlerinin, araç hareket halinde iken sürücü değiştirdiklerini hiç gördünüz mü? Araç düz yolda giderken, iki sürücünün direksiyon değişimi tehlikeli ve yasak olmakla beraber, bazen yaşanıyor. Bende bu olaya birkaç kez şahit olmuştum. Anlatmak istediğim konuya uyan bir örnek olduğu için ele almak istiyorum. Teşbihte hata olmaz derler. Otobüs, evlenmiş olan erkeği temsil eder. Halen kullanan ve yorulan sürücü anneyi, nöbeti devralmaya gelen yeni sürücü de gelin hanımı temsil eder. Uyumlu ve güvenli bir yolculuk için, öncelikle yolda kalmak ve kurallara uygun hareket etmek gerekir. Nöbet değişimine

kadar, otobüsün bakım ve onarımı dahil her şeyiyle ilgilenen ve çalışır durumda olması için gayret sarf eden ilk sürücü, yani anne, evladını doğurup büyütmüş ve hayatta tutunabilecek maddi-manevi donanımlara sahip olmasına çalışmıştır. Bu açıdan emeği ve değeri inkar edilemez. Bu yüzden “Cennet, anaların ayakları altındadır.” demiş şanlı Peygamberimiz (s.a.s.). Yeni sürücünün, arabayı yoldan çıkarmadan ve görevini devredecek sürücüyle uyumlu şekilde, dikkatli davranması beklenir. Hoyrat ve dengesiz hareketler aracın kontrolünü kaybetmelerine ve hep birlikte kazaya maruz kalmalarına neden olur. Artık yorulan ve nöbet değişimi gelen ilk sürücünün de, yeni sürücüye görev yerini terk ederken uyumlu olması, direksiyonu bırakmamak gibi sakıncalı hareketlerden kaçınması gerekir. Yani, annelerde oğullarının yeni bir aile kurduğunu ve bu ailenin diğer ortağı olan gelin hanımında kabule şayan, değerli, saygı ve sevgiye layık olduğunu bilerek davranmalıdır. Oğullarının, kendilerine olduğu gibi, eşlerine ve çocuklarına karşı da görev ve sorumlulukları vardır. Olur olmaz nedenler için gelin hanımı kötülemek, her işlerine karışmak ve rahatsız edici söz ve tavırlarda bulunmak annelik makamına yakışmaz, ama maalesef yapıla gelir.

Bu amansız rekabet ve gerginlik ortamında dengeyi sağlamak ve herkesin kendi alanında değerli olduğunu bilerek sınırları çizmek erkeklere düşer. Erkeğin aradan çekildiği veya etkisiz eleman olduğu durumlarda yıkım ve mutsuzluk kaçınılmaz şekilde yaşanır. Benzer sıkıntılar yaşayan hemcinslerime naçizane tavsiyelerim ise özetle şunlar olacaktır:

- Annenizle eşiniz arasında rekabet konusu olacak işleri gündeme getirip olayı körüklemeyin. Mesela, “Yemek yapmayı beceremiyorsun, annem gibi yapamadın gitti.” gibi tehlikeli cümleler ve karşılaştırma, kötüleme içeren ifadeler kullanmayın.

- Gıyabında birbirlerini kötülemelerine müsaade etmeyin ve rahatsız olduğunuzu belirtin. Olmayan kişinin de değerli olduğunu ve sevip saydığınızı, kötülenmesi halinde mutsuz olacağınızı belirtin.

- Özel günlerinizde ve bayramlarda adil bir ziyaret trafiğiniz olsun. Eşiniz ve ailenizle kaliteli zamanlar yaşamaya özen gösterin.

- Maddi konularda şeffaf davranmaya ve yapacağınız yardımlarda eşinizin de rızasını

alarak dengeli harcamalarda bulunmaya dikkat edin.

- Her olayın birden fazla boyutu bulunduğunu ve kişilerinde algısına göre farklı durumların yaşanabileceğini unutmayın. Yani, asla tek tarafı dinleyerek aksiyona geçmeyin. Söz konusu kadınlar olduğunda, ikna edebilmek için abartılı ifadelerde bulunabileceklerini unutmayın.

- Tartışma ortamından kaçınmak en doğrusu, ama mecbur kalındığında en azından anne ve hanımla aynı ortamda tartışmaktan kaçının. 3. Kişilerin yanında kızgınlıkla söylenen sözlerin kötü etkisi daha fazla olur ve geriye toparlamakta zorlaşır. Ayrı ayrı konuşmakta her zaman fayda var.

- Tavsiye edilebilecek şeyler uzayıp gidebilir. Konunun tamamı için verilecek esas tavsiye ise şudur: Birisi için diğerini yok saymadığınızı fark ettirecek şekilde sevgi ve saygınızı, ilginizi ve vaktinizi düzenleyin. Onlarında bu duruma saygı duymalarını sağlayacak şekilde dirayetli bir duruş sergileyin. Sorunlar tamamen yok olmasa da asgari müştereklerde bulduklarını göreceksiniz.

Huzurlu ve mutlu günler dilerim.